

رناسی: صاحب نظران راه حل های کاربردی برای مشکلات اقتصادی ارایه دهند/ توکلی: مردم از دولت مطالبه گری کنند/ راغفر: شاهد مثلث سفته بازی، دلالتی و رباخواری هستیم

همایش «اقتصاد ایران؛ دیروز تا فردا» با حضور دکتر احمد توکلی عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام و دکتر حسین راغفر اقتصاددان و عضو هیات علمی دانشگاه در سالن همایش های اتاق بازرگانی اصفهان برگزار شد.

در این همایش مصطفی رناسی رییس کمیسیون سیاست گذاری و پایش اتاق بازرگانی اصفهان با اشاره به دغدغه ها و نگرانی های فعالان اقتصادی از وضعیت این روزهای اقتصاد کشور، گفت: با وجود تحریم ها، کمبود نقدینگی، فشارهای بانکی و مالیاتی موجود فعالان بخش خصوصی بر سر کار خود مانده اند و آماده همکاری همه جانبه با دولت هستند تا مشکلات اقتصادی کشور حل شود.

به اعتقاد وی برای توسعه همکاری های دولت و بخش خصوصی، رسیدن به درک و فهم مشترک از یکدیگر ضروری است.

رناسی با اشاره به همکاری و درک متقابل مردم و دولت در زمان جنگ تحمیلی، تصریح کرد: هم اکنون نیز کشور درگیر جنگ اقتصادی است و از این رو نیازمند فهم متقابل یکدیگر هستیم تا بر مشکلات موجود کشور غلبه کنیم.

وی در بخش دیگری از سخنان خود گفت: گلابه و بیان مشکلات به اندازه کافی در کشور انجام میشود و انتظار ما از اقتصاددانان و صاحب نظران این است که راهکار های منطقی و اجرایی برای مشکلات ارائه نمایند.

سردبیر نشریه اتاق بازرگانی اصفهان افزود: دیدگاه های مطرح شده در این همایش، لزوما، مورد تایید برگزارکنندگان نیست و اتاق اصفهان با دعوت از اساتید و صاحب نظرانی که می توانند دیدگاه مختلف داشته باشند سعی دارد شاخصه های مردم سالاری را نزد اعضای خود افزایش دهد.

وی از دیگر اهداف برگزاری این همایش را افزایش دانایی فعالان اقتصادی برشمرد به گونه ای که برای شرایط ویژه اقتصادی امروز کشور بتوان چاره اندیشی کرد.

در ادامه این نشست دکتر احمد توکلی با اشاره به فقدان درک متقابل میان بخش خصوصی و دولت برای کاهش فشارهای اقتصادی گفت: اظهارات تاکنون تصور می کردیم مسئولان وضع فقرا را درک نمی کنند حال شاهد هستیم که گفته می شود وضعیت فعالان اقتصادی را نیز درک نمی کنند.

وی با بیان اینکه فعالان اقتصادی در خصوص تأمین مواد اولیه، فروش و امور کارگران دچار مشکلاتی هستند، گفت: به نظر می رسد مسئولان درک متقابل از وضعیت ندارند البته عده ای از متمکنین هم شرایط را درک نمی کنند.

توکلی در ادامه به تشریح دیدگاه های خود درباره «اقتصاد ایران، از دیروز تا فردا» پرداخت. وی فضای اقتصادی 40 ساله اخیر کشور را به سه دوره تقسیم بندی کرد و گفت: از نگاه من دیروز از پیروزی انقلاب اسلامی تا جنگ تحمیلی بود، امروز دوران سازندگی تاکنون و آینده از 24 ساعت بعد از این نشست است.

عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام درباره وضعیت دیروز اقتصاد ایران گفت: در گذشته سرمایه داران و پولدارها با قشر کارگر بسیار بدرفتار می کردند؛ پیگیر شدم تا قانون کار بر اساس احکام شرع به نگارش دربیاید ولی در دولت ها در این خصوص اختلاف نظر وجود داشت.

رییس سازمان دیده بان شفافیت و عدالت، تغییر مالکیت و مدیریت در اقتصاد ملی به دلیل شرایط انقلاب، افزایش دخالت دولت در اقتصاد به دلیل وقوع جنگ، مداخلات عدالت جویانه، مداخلات ناشی از تفکرات دولت سالارانه، بینش و تمایلات سوسیالیستی و ضد سرمایه داری را از جمله ویژگی های اقتصاد از زمان انقلاب تا پایان جنگ عنوان کرد و گفت: حرکت دولت ها به سمت بزرگ شدن به کاهش کارایی و تولید منجر شد.

توکلی با بیان اینکه امام (ره) معتقد بود دولتی کردن امور سمی مهلک است، ادامه داد: دولت جای اختلاف نیست، باید یک سیاست را قبول داشته باشد و نارو هم نزد چراکه اختلافات، کار را با خلل مواجه می کند.

وی در ادامه تشریح دیدگاه خود درباره امروز اقتصاد ایران، به نقد سیاست تعدیل اقتصادی پرداخت. وی اظهار داشت: پس از دوران جنگ تحمیلی دولت سازندگی مدل تعدیل صندوق بین المللی پول را پذیرفت؛ که از اشکالات پذیرفتن این سیاست، بحران ارز و توزیع درآمد بود. مشکل ارز برای اولین بار پس از انقلاب در سال 1373 اتفاق افتاد؛ در سال 72 معتقد بودم که توزیع درآمد بد شد و تجمل گرایی رشد پیدا کرده بود.

عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام، رها کردن بازار را دارای اشکال دانست و گفت: تافرخ به مصرف کالای خارجی به مشکلات تولید داخلی دامن می زند.

وی با بیان اینکه برای برون رفت از شرایط حاضر راه حل وجود دارد، اظهار داشت: فساد و رانت خواری قابل مبارزه است و می توان امیدوارانه کار کرد؛ از دولت باید مطالبه گری کرد.

توکلی ادامه داد: معتقدم فقدان احزاب یکی از عوامل ناکارآمدی مجلس است؛ مگر می شود فساد وجود داشته باشد و اشتغال ایجاد کرد؛ قطعاً باید با فساد مبارزه کرد.

عضو هیات علمی دانشگاه الزهرا که دیگر سخنرانان این همایش بود در سخنان خود به نقد سیاست های ارزی دولت ها در دهه 90 پرداخت.

دکتر حسن راغفر معتقد است: حکمرانی نظام اقتصادی ما، معیوب و رفاقتی است. سیستم خانوادگی، دوستانه و رفاقتی اداره می شود و دولت و مجلس فقط به خودشان توجه می کنند نه به مردم و منافع آن ها.

وی می گوید که بر بستر این اقتصاد رفاقتی، فساد گسترده مالی و نابرابری های اجتماعی شکل گرفته است. او نه تنها سیاست های ارزی دولت دوازدهم بلکه دولت نهم و دهم را در این راستا مقصر دانست.

راغفر نیز مانند توکلی به دسته بندی دیروز و امروز اقتصاد ایران پرداخت و درباره جهت گیری های بعد از انقلاب گفت: جهت گیری ها را باید به دهه اول و سه دهه دوم بعد از انقلاب تقسیم بندی کرد. دهه اول انقلاب را باید دهه استقرار نظام جمهوری اسلامی تلقی کنیم. همه به این نکته اذعان دارند که نفس انقلاب، تعهدات روزمره آن، جنگ تحمیلی و تحریم های اقتصادی و در کنار همه اینها بی تجربگی مدیران کشور، همه دست به دست هم داد تا اوضاع نابسامانی ایجاد شود.

عضو هیات علمی دانشگاه الزهرا درباره تغییر ایدئولوژی بعد از جنگ اظهار کرد: بعد از اتمام جنگ ما شاهد تغییر یک ایدئولوژی در کشور بودیم. از ارتقا سطح زندگی محرومین و مستضعفین تغییر جهت دادیم به حفظ سرمایه.

ما بعد از جنگ همه مشکلات را معطوف به نوع نگاه اداره دولتی در مسائل کشور کردند و معتقد بودند برای بهتر شدن اوضاع باید چرخه تولید را گسترش دهیم. آن زمان از پتانسیل تولید داخلی فقط 30 درصد تولید داشتیم و 70 درصد بیکار بود. پس برای تغییر این شرایط یک شبه قیمت ارز را از هفت تومان به 90 تومان رساندند. اما در این افزایش

قیمت هیچ کدام از وعده های آقایان محقق نشد. نه شغل ایجاد شد، نه تولید بالا رفت. نه صادرات افزایش یافت. آن قدر میزان اختلاف ها بالا بود که موجب جهش بالایی در قیمت ارز شد.

وی پیرامون طرح صفر اقتصادی ایران در ادامه گفت: این در سال ۶۲ آقایان طرح نجات اقتصادی دولت مکزیک را با نام برنامه صفر اقتصاد ایران ترجمه کرده آن را در مجلس مطرح کردند و خودشان نیز با نفوذ در مجلس آن را اصلاح کرده و بعد از تغییر آن را اجرا کردند.

بخشی از این سیاست ها آزادسازی قیمت ها بود و بخش دیگر خصوصی سازی آن ها. که این خصوصی سازی را به دوست و آشنا واگذار کردند که به اقتصاد رفاقتی معروف شد. این کار بدون توجه به شکل گیری پایه های بنیادی اقتصاد در کشور شکل گرفت. تمام فعالیت های اقتصادی را با نام های خوش تراش و قابل پذیرش جامعه مطرح کردند. برای مثال منطقی کردن قیمت ها یعنی بالا بردن قیمت ها.

بسیاری از یارانه ها، مثل یارانه مسکن، آموزش و پرورش و بهداشت حذف شد و بهانه آن هم نبود منابع در جنگ بود. مسلماً با این کار هزینه ها برای مردم بالا رفت. راغفر با اشاره به اقتصاد رفاقتی افزود: بعد از جنگ سیاست ها تغییر کرد، تا جایی که کم کم تعهدات قانون اساسی زمین گذاشته شد. ارزش های جمعی به سخره گرفته شد. مصرف گرایی مفرط بدون توجه به تولید ایجاد شد، سوداگری زمین رواج یافت. دلالی تولید داخلی را نابود کرد. آدمها از داخل قدرت آمدند و با دستکاری سیاست ها به نفع خودشان ثروتمند شدند.

راغفر اظهار داشت: از اقتصاد تولید محور که می توانستیم از دوران جنگ آن را پیگیری کنیم به اقتصاد رانت محور حرکت کرده ایم. وی با بیان اینکه چرا باید نرخ ارز را بالا ببرند با این توجیه که صادرات سودمندتر می شود ولی در مقابل آن فشار بر تولیدکننده و مردم وارد می شود، گفت: تعدادی از مدیران کشور در راه مطلق زندگی می کنند و از درد مردم بی خبر هستند.

وی با بیان اینکه معتقدم بعد از جنگ هشت ساله تحمیلی، حالت جنگ از بعد نظامی به سمت اقتصادی تغییر پیدا کرد، گفت: مسئولی در رأس یک کمیسیون مجلس نشسته و دارای بی ام و ۳ میلیاردی است.

راغفر تصریح کرد: به چه زبانی باید به مسئولان هشدار داد که وضعیت بحرانی است؛ سؤال این هست آیا واقعاً فقط رییس بانک مرکزی تصمیمات را می گرفت که باید کنار گذاشته شود؟ در این سه دهه شاهد مثلث شوم سفته بازی، دلالی و رباخواری هستیم.

وی با بیان اینکه ما اعمال سیاست های خصمانه آمریکا در سایر کشورها را مطالعه کرده ایم، اظهار داشت: اعتصاب کامیون داران پیش از این نیز در شیلی رخ داده بود؛ معتقدم نقشه هایی در حال انجام است؛ از دولت سؤال داریم که چه برنامه ای برای مهار تورم دارد؟

این اقتصاددان وضعیت ارز در این چندماهه را شوک آور عنوان کرد و اظهار داشت: هیچ جای دنیا نمی توانید پیدا کنید که بانک مرکزی دلالی را برای قیمت گذاری ارز به وسط میدان بفرستد.

راغفر با بیان اینکه برنج در این مدت ۴۶ درصد افزایش قیمت پیدا کرده است، گفت: عده ای به اسم بخش خصوصی ارز گرفتند ولی وارداتی هم انجام نگرفت. وی یادآور شد: پتروشیمی ها ارز ۳۸۰۰ تومان دریافت کردند و حالا کالا را با قیمت دلار ۱۱ هزارتومانی عرضه می کنند؛ اینکه شخص مسئول دولتی خود در بخش اقتصادی فعالیت دارد یعنی فساد.

عضو هیات علمی دانشگاه الزهرا (س) به کارکرد نظام بانکی اشاره کرد و گفت: این نظام بانکی ظرف ۵ سال اخیر بیش از یک تریلیون تومان بهره پرداخت کرده اند و معلوم هست که این مسئله تورم را و ضد تولید است.

وی تصریح کرد: شرایط به گونه ای شده که ۸۵ درصد سپرده های بانکی کشور متعلق به ۲/۵ درصد از جمعیت کشور است.

راغفر به اهمیت مدیریت عرضه و تقاضا ارز اشاره کرد و گفت: اگر رشد قیمت روزافزون ارز اتفاق بیفتد قطعاً تولید به طور کامل از بین خواهد رفت و این خواست غرب است. وی اقدام به برقراری پیمان های ارزی را یکی از کارهایی بیان کرد که باید دولت انجام دهد و گفت: منابع متعددی داریم که می توان پیشنهاد داد که دولت چه کارهایی انجام دهد و انجام ندهد.